

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 39 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 ທັນວາ 2013

ກົດໝາຍ

ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ພາກທີ I

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄອບຄອງ, ການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຊຶ່ງເກີດຈາກການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງຂອງຊີວະນາໆພັນ ແນໃສ່ຈຳກັດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 2 ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນໃນການຈຳກັດ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນຂອງການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງແບບວິທະຍາສາດ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເປັນພື້ນຖານ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ** ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ອົງຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດ ກ່ຽວກັບ ລະບົບຊີວະວິທະຍາ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດນັ້ນ ເພື່ອນຳມາສ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຂະບວນການປຸງແຕ່ງສະເພາະໃດໜຶ່ງ;
2. **ອົງຄວາມຮູ້** ໝາຍເຖິງ ລະບົບຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ;
3. **ຊີວະພາບ** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຊຶ່ງໄດ້ສະແດງອອກດ້ວຍການປ່ຽນ ແປງຮູບພາບ ຫຼື ຄຸນລັກສະນະຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຂອງຊີວະນາໆພັນ;
4. **ຊີວະນາໆພັນ** ໝາຍເຖິງ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊະນິດ ພັນພືດ, ສັດ ແລະ ຈຸລິນຊີ ຢູ່ໃນ ຂອບເຂດທຳມະຊາດໃດໜຶ່ງ;
5. **ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ** ໝາຍເຖິງ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆຂອງຊີວະນາໆພັນ ສາມາດ ຖ່າຍທອດລະຫັດດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ເປັນຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຢູ່ໃນຂອບເຂດລະບົບ ນິເວດໃດໜຶ່ງ;
6. **ພັນທຸກຳ** ໝາຍເຖິງ ຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ເປັນລະຫັດໃນການສືບ ທອດ ຫຼື ການສົ່ງຕໍ່ຈາກລຸ່ມໜຶ່ງ ໄປສູ່ອີກລຸ່ມໜຶ່ງ;
7. **ລະບົບນິເວດ** ໝາຍເຖິງ ສາຍກ່ຽວພັນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທັງທາງບວກ ແລະ ທາງລົບ ລະຫວ່າງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດ ຊຶ່ງຄົງຕົວຢູ່ຕາມທຳມະຊາດ;
8. **ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ເກີດຈາກການຕັດຕໍ່, ສ້າງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳອັນໃໝ່ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ການ ເຊື່ອມຕໍ່ຂອງຈຸລັງໃນສາຍພັນດຽວກັນ;
9. **ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານອັນເປັນມູນເຊື້ອ** ໝາຍເຖິງ ຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ໄດ້ ສືບທອດຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແບບຍາວນານ ດ້ວຍການບັນທຶກ ຫຼື ມີຫຼັກຖານອ້າງ ອີງອື່ນໆ;
10. **ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ** ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນການ ຫຼື ກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ໂດຍໃຫ້ມີ ຂອບເຂດໃນການພົວພັນ ແລະ ປ້ອງກັນຜົນກະທົບຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ດ້ານພັນທຸກຳ ຊຶ່ງມີຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກ ແລະ ປະຊາກອນທົ່ວໄປ;
11. **ການນຳເຂົ້າ ເພື່ອໃຊ້ເປັນອາຫານໂດຍກົງ** ໝາຍເຖິງ ການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ມີສ່ວນປະສົມຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ ຂອງ ຄົນ ແລະ ສັດ;
12. **ການນຳເຂົ້າ ເພື່ອປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນ** ໝາຍເຖິງ ການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ມີສ່ວນປະສົມຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດ ຕະພັນ;

13. ການນຳອອກສູ່ຕະຫຼາດ ໝາຍເຖິງ ການສະໜອງຜະລິດຕະພັນ ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ກາຍເປັນສິນຄ້າ ອອກສູ່ຕະຫຼາດ;

14. ການນຳເຂົ້າສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍເຈດຕະນາ ໝາຍເຖິງ ການນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ດ້ວຍຄວາມຕັ້ງໃຈ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ ແລະ ການນຳເຂົ້າ ເພື່ອໃຊ້ເປັນອາຫານໂດຍກົງ ຫຼື ປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນ;

15. ການປ່ອຍອອກສູ່ທຳມະຊາດ ໝາຍເຖິງ ການນຳເອົາສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ດ້ານພັນທຸກຳ ອອກສູ່ທຳມະຊາດ ໂດຍບໍ່ກວມເອົາການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ ແລະ ການນຳ ເຂົ້າ ເພື່ອໃຊ້ເປັນອາຫານໂດຍກົງ ຫຼື ປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນ;

16. ການນຳໃຊ້ເປັນຢາປົວພະຍາດ ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ມີສ່ວນປະສົມຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນຢາປົວພະຍາດ;

17. ບັນດາມາດຕະການຮອງຮັບ ໝາຍເຖິງ ມາດຕະການ ເພື່ອກວດສອບ ແລະ ພື້ນຟູ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະພາບ ທີ່ຖືກທຳລາຍ;

18. ຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໝາຍເຖິງ ຜົນສະທ້ອນທາງກົງ ຫຼື ທາງ ອ້ອມ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມປອດໄພ, ຈຳກັດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແນໃສ່ໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ທຸລະກຳດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ວຍການສະ ໜອງງົບປະມານ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ພັດທະນາ ແລະ ປະກອບຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ປະກອບ ພາຫະນະເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການນຳໃຊ້, ການບໍລິການ ກ່ຽວ ກັບຊັບພະຍາກອນດ້ານພັນທຸກຳ ເພື່ອສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ.

ລັດ ສົ່ງເສີມ, ປົກປ້ອງ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານອັນເປັນ ມູນເຊື່ອ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ແຜນແມ່ບົດ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ຂອງຜູ້ດຳເນີນວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
3. ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ, ໂປ່ງໃສ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;
4. ຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ທັນສະໄໝ;
5. ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ບໍ່ນຳໃຊ້ ສຳລັບຢາບົວພະຍາດທີ່ໄດ້ຈາກ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສິ່ງເສີມ ການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ, ຂ່າວສານ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດ, ການສຶກສາ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ໝວດທີ 1

ປະເພດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ

ມາດຕາ 8 ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ຂະບວນການຄົ້ນຫາ ປາກົດການ, ກິດເກນຂອງທຳມະຊາດ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານພື້ນຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ລວມທັງ ການຄົ້ນຫາສາເຫດ, ວິທີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈາກການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 9 ປະເພດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ມີ ສາມປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດພື້ນຖານ;
2. ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດນຳໃຊ້;
3. ການຄົ້ນຄວ້າຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 10 ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດພື້ນຖານ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບສະໄໝໃໝ່ ໃນການຕັດຕໍ່ຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳທີ່ມີລັກສະນະເດັ່ນຂອງຊະນິດພັນໜຶ່ງ ໄປເຊື່ອມໃສ່ຊະນິດພັນອື່ນ ເພື່ອສ້າງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຊະນິດພັນໃໝ່ຂຶ້ນມາພາຍໃນທ້ອງທົດລອງ.

ມາດຕາ 11 ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດນຳໃຊ້

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ແມ່ນ ການນຳເອົາສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຊະນິດພັນໃໝ່ໄປທົດສອບກັບສະພາບແວດລ້ອມ, ປຸງແຕ່ງ, ເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນ ແລະ ດັດປັບໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 12 ການຄົ້ນຄວ້າຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການຄົ້ນຄວ້າຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການຊອກຫາປັດໄຈສ່ຽງຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ການອະນຸລັກ

ແລະ ການນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ແນໃສ່ຈຳກັດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ
ສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 2

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ

ມາດຕາ 13 ບູລິມະສິດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໄດ້ຮັບການເປີດກວ້າງ ແລະ
ສົ່ງເສີມເຂົ້າໃນການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍມີການກຳນົດ
ແຜນງານ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດບູລິມະສິດ ທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງ
ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ດັ່ງນີ້:

1. ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ;
2. ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
3. ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສາທາລະນະສຸກ;
4. ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ;
5. ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 14 ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ

ຫົວຂໍ້ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ
ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດສອບຄຸນລັກສະນະ ແລະ ການສ້າງຖານຂໍ້ມູນດ້ານພັນທຸກຳ;
2. ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງເດີມ ເຊັ່ນ ປ່າສະຫງວນ, ເຂດອະ
ນຸລັກ;
3. ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຢູ່ນອກພື້ນທີ່ດັ່ງເດີມ ເຊັ່ນ ສວນພິກສາສາດ,
ສວນຊຸມຊົນ;
4. ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ແບບຍືນຍົງ;
5. ຫົວຂໍ້ອື່ນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະ
ໄລຍະ.

ມາດຕາ 15 ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວຂໍ້ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການພັດທະນາ ແລະ ການປັບປຸງ ແນວພັນພືດ;
2. ການພັດທະນາ ແລະ ການປັບປຸງ ແນວພັນສັດ;
3. ການພັດທະນາ ແລະ ການປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນດິນ ແລະ ນ້ຳ;
4. ການພັດທະນາ ແລະ ການປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້;
5. ຫົວຂໍ້ອື່ນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

ມາດຕາ 16 ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສາທາລະນະສຸກ

ຫົວຂໍ້ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສາທາລະນະສຸກ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ອາຫານ ແລະ ຄຸນຄ່າດ້ານໂພຊະນາການ;
2. ການກວດ ແລະ ການບົ່ງມະຕິ ພະຍາດ;
3. ການພັດທະນາ ຢາພື້ນເມືອງ ແລະ ຢາຫຼວງ;
4. ການກັນພະຍາດ, ການປິ່ນປົວ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ສຸຂະພາບ;
5. ຫົວຂໍ້ອື່ນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

ມາດຕາ 17 ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ

ຫົວຂໍ້ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການແປຮູບ ແລະ ການເພີ່ມມູນຄ່າ ຜະລິດຕະພັນ;
2. ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ;
3. ມາດຕະຖານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ການຜະລິດ;
4. ພະລັງງານຊີວະພາບ;
5. ຫົວຂໍ້ອື່ນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

ມາດຕາ 18 ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ຫົວຂໍ້ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາລະດັບຊາດ ໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ດັດສະນີດ້ານຊີວະພາບ ໃນລະບົບນິເວດວິທະຍາ;
2. ການກວດກາຄຸນນະພາບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ;
3. ການບຳບັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ທີ່ເປັນມົນລະພິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
4. ການອະນຸລັກ ແລະ ການບູລະນະ ພື້ນຟູ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
5. ຫົວຂໍ້ອື່ນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ.

ໝວດທີ 3

ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 19 ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການຜັນຂະຫຍາຍຜົນສຳເລັດຂອງ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 14, 15, 16,17 ແລະ 18 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 20 ຮູບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ຮູບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ;
2. ການນຳເຂົ້າ ເພື່ອ ໃຊ້ເປັນອາຫານໂດຍກົງ ຫຼື ບຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນ;
3. ການນຳອອກສູ່ຕະຫຼາດ;
4. ການນຳເຂົ້າສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍເຈດຕະນາ;
5. ການປ່ອຍອອກສູ່ທຳມະຊາດ;
6. ການນຳໃຊ້ເປັນຢາປົວພະຍາດ.

ໝວດທີ 4

ການປົກປ້ອງ ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ

ມາດຕາ 21 ສິດທິບັດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ໃນກໍລະນີທີ່ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບສິດທິບັດໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ ແລະ ການປ່ຽນໂອນສິດທິດັ່ງກ່າວ ກໍຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ.

ມາດຕາ 22 ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານອັນເປັນມູນເຊື້ອ

ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານອັນເປັນມູນເຊື້ອ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງ ດັ່ງນີ້:

1. ນັບຖື, ຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ພຶດຕິກຳຕົວຈິງຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ;

2. ນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ດ້ວຍຮູບການອະນຸຍາດ ແລະ ສົ່ງເສີມຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ໃຫ້ມີການແບ່ງປັນສິດຜົນປະໂຫຍດຈາກຄວາມຮູ້, ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານ ຢ່າງເໝາະສົມ;

3. ປົກປ້ອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບວັດທະນະທຳທີ່ເປັນມູນເຊື້ອປະຕິບັດກັນມາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນຂອງການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ;

4. ຊຸກຍູ້, ຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ເຂດຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳທີ່ຫາຍາກ ບໍ່ໃຫ້ເສື່ອມໂຊມລົງ;

5. ຊຸກຍູ້ທຸກພາກສ່ວນທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃຫ້ມີການຮ່ວມມືກັນ ໃນການອະນຸລັກ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 23 ການກ່າຍແບບພັນທຸກຳມະນຸດ

ການກ່າຍແບບພັນທຸກຳມະນຸດ ແມ່ນ ການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບດ້ານສາທາລະນະສຸກ ໂດຍການກ່າຍແບບເອົາລັກສະນະດ້ານຊີວະພາບ ທີ່ສາມາດຖ່າຍທອດຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ດ້ວຍການເຄື່ອນຍ້າຍແກ່ນຂອງຈຸລັງ ແລະ ຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຈາກຈຸລັງໜຶ່ງ ໄປສູ່ອີກຈຸລັງໜຶ່ງ.

ການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການກ່າຍແບບພັນທຸກຳມະນຸດ ເພື່ອຈຸດປະສົງການປົນປົວ ໂດຍມີການຄວບຄຸມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຈຸລັງ ໄປສູ່ການພັດທະນາ

ເປັນອະໄວຍະວະໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການປ່ຽນຖ່າຍ ແລະ ປິ່ນປົວ ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງ.

ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ກ່າຍແບບພັນທຸກຳມະນຸດ ເພື່ອການຈະເລີນພັນ ໂດຍສ້າງຕົວຕົນມະນຸດ ທີ່ມີ ຈິດວິນຍານ.

ມາດຕາ 24 ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການແບ່ງປັນສິດຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ

ທຸກພາກສ່ວນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ດັ່ງກ່າວ ຢ່າງກົມກຽວກັບເງື່ອນໄຂສະພາບແວດລ້ອມ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ສ່ວນປະກອບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ແລະ ໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນສິດຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນດັ່ງກ່າວ ຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ລວມທັງສາມາດເຂົ້າເຖິງການຖ່າຍ ທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 25 ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງຮັກສາ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ພັນທຸວິສະວະກຳ ໃຫ້ເປັນຄວາມລັບ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ດ້ານການຄ້າ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ພາກທີ III

ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 26 ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ຂະບວນການດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການສື່ສານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບທີ່ຕັ້ງ, ສະພາບພູມສັນຖານ, ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ລວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍດ້ານຊີວະພາບ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ມາດຕາ 27 ການຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນກິດຈະກຳ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ພິຈາລະນາອະນຸມັດ.

ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
2. ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
3. ການສື່ສານຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 28 ລະບຽບການທາງດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າສ້າງລະບຽບການທາງດ້ານເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງໃນການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ໝວດທີ 1

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 29 ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແມ່ນ ການປະເມີນໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມດ້ວຍຂະບວນການທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳ.

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ດຳເນີນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ຂອງການປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະ ຄວາມລະອຽດ ໂດຍຂຶ້ນກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ຕ້ອງການນຳໃຊ້ໂດຍເຈດຕະນາ.

ມາດຕາ 30 ຂະບວນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

ຂະບວນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການກຳນົດຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳອັນໃໝ່ ແລະ ການສະແດງອອກຂອງຄຸນລັກສະນະພາຍນອກ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ໃນສະພາບແວດລ້ອມ ຊຶ່ງຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ການປະເມີນສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ສິ່ງທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຊຶ່ງຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເຖິງການຈັດລະດັບ ແລະ ປະເພດຂອງການແຜ່ກະຈາຍຄວາມສ່ຽງໃນສະພາບແວດລ້ອມ;

3. ການປະເມີນຜົນສະທ້ອນ ຈາກຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ;

4. ການຄາດຄະເນຄວາມສ່ຽງລວມ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ດ້ານພັນທຸກຳ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງ ທີ່ອາດ ຈະເກີດຂຶ້ນ;

5. ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ຊຶ່ງຕ້ອງບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພໍຮັບໄດ້ ຫຼື ຄຸ້ມຄອງໄດ້ ລວມທັງ ການສະເໜີມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫຼື ວິທີການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳ ເປັນ.

ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງ ສະໜອງຂໍ້ມູນນັ້ນ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ໃນເວລາດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ.

ມາດຕາ 31 ເປົ້າໝາຍຂອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງລາຍລະອຽດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆ ຊຶ່ງມີເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຸນລັກສະນະດ້ານຊີວະພາບຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ເປັນຕົວຮັບເອົາລະຫັດພັນທຸກຳ ຫຼື ຕົວ ໃຫ້ກຳເນີດ, ລວມເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະພາບການຈັດແບ່ງຊະນິດພັນ, ຊື່ທົ່ວໄປ, ແຫຼ່ງກຳເນີດ, ສູນຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳ ແລະການອະທິບາຍກ່ຽວກັບສະພາບການເປັນຢູ່ຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວ ທີ່ສາມາດຄົງຕົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້;

2. ຄຸນລັກສະນະຂອງຕົວສະໜອງລະຫັດພັນທຸກຳ ລວມທັງເອກະລັກສະເພາະ, ແຫຼ່ງກຳ ເນີດ ແລະ ບ່ອນອາໄສຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວ;

3. ຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ໄດ້ມີການຕັດຕໍ່ເຂົ້າກັນ ລວມທັງໜ້າທີ່ ແລະ ລັກສະ ນະຂອງການປ່ຽນແປງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ;

4. ການຈຳແນກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ແລະ ຄວາມ ແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຄຸນລັກສະນະດ້ານຊີວະພາບຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຮັບເອົາລະຫັດພັນທຸກຳ ຫຼື ຕົວໃຫ້ກຳເນີດ;

5. ການສະເໜີວິທີການພິສູດ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ແລະ ລັກສະນະສະເພາະ ທີ່ຍັງຍືນເຖິງຄວາມຊັດເຈນ;

6. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການຕັ້ງໃຈນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ດ້ານພັນທຸກຳ ລວມທັງການນຳໃຊ້ໃໝ່ ຫຼື ບັບປ່ຽນຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ການລິມທຽບກັບຂໍ້ມູນຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຮັບເອົາລະຫັດພັນທຸກຳ ຫຼື ຕົວໃຫ້ກຳເນີດ;

7. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ຕັ້ງ, ສະພາບພູມສັນຖານ, ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄຸນລັກສະ ນະຂອງລະບົບນິເວດ ລວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະພາບ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດ ໃນສະພາບແວດລ້ອມ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 32 ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການນຳຜົນການປະເມີນໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມດ້ວຍຂະບວນການທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບັນດາກິດຈະການ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ມາດຕາ 33 ຫຼັກການພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ

ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງຍຸດທະສາດ, ກົນໄກ ແລະ ວິທີການ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ຄວາມສ່ຽງ ກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບສິດຄອບຄອງ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

2. ສ້າງມາດຕະການໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອສະກັດກັ້ນຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຂອງສິ່ງ ທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ;

3. ນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ ແລະ ຕ້ອງໃຫ້ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນຈະອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ອຍອອກສູ່ທຳມະຊາດ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ;

4. ສິ່ງອອກ ແລະ ນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ພັດທະນາຂຶ້ນເອງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານໄລຍະການສັງເກດ ຕິດຕາມໃນໄລຍະວົງຈອນຊີວິດຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີ ວິດ ຫຼື ຊົ່ວໄລຍະຊີວິດໜຶ່ງ ກ່ອນຈະມີການນຳໃຊ້.

ມາດຕາ 34 ວິທີການກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

ວິທີການກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງ ຮັບປະກັນ ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ທີ່ເຖິງ ໃນກິດ ຈະກຳທັງໝົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

2. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ລວມທັງການກວດ ສອບຜົນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນຕາມຫຼັກການວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກຂອງການປະ ເມີນຄວາມສ່ຽງ;

3. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ບັນດາຂໍ້ມູນທີ່ສະແດງອອກຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ ເປັນພື້ນຖານ ທີ່ຢູ່ໃນຄຳຮ້ອງ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນດ້ານວິທະຍາສາດ;

4. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງໄດ້ກວດສອບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຕາມ ຄຳຮ້ອງທີ່ຕ້ອງດຳເນີນ ຫຼື ເຫດການທີ່ພາໃຫ້ດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງເພີ່ມເຕີມ ຕາມແຕ່ລະ ກໍລະນີ;

5. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການ ປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ມາດຕະການການປະເມີນຄວາມສ່ຽງເພີ່ມເຕີມ ທີ່ຕ້ອງການ ໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນລົງເຫຼືອໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຄວາມພໍໃຈຕໍ່ຜົນຂອງການປະເມີນນັ້ນ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ທີ່ປຶກສາ ກໍສາມາດດຳເນີນຕາມການເຫັນດີຂອງ ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;

6. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງສະຫຼຸບລາຍງານຜົນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຂະບວນການກວດສອບຂອງຕົນ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ດ້ວຍການໃຫ້ທັດສະນະ ລວມທັງຍັງຢືນ ກ່ຽວກັບທາງເລືອກອື່ນ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຈາກການນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸ ກຳ;

7. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີກິນໂກ ແລະ ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ວິທີການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການ ບໍລິຫານ ແລະ ການກວດກາຄວາມສ່ຽງ ທີ່ພົບເຫັນ;

8. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງ ສະໜອງບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຂໍພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບບົດລາຍງານຈາກຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການເປັນຕົ້ນໄປ;

9. ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕ້ອງປະກອບຄຳເຫັນ ຕໍ່ບົດລາຍງານຂອງຄະນະປະສານງານດ້ານວິ ຊາການຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບບົດລາຍງານ ດັ່ງກ່າວ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາໂດຍຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ໝວດທີ 3

ການສື່ສານຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 35 ການສື່ສານຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ການສື່ສານຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການນຳຜົນການບໍລິຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການພິຈາລະນາຕົກລົງ ແລະ ການສື່ສານ ກ່ຽວກັບຜົນ

ການຕົກລົງ, ການທົບທວນຄືນການຕົກລົງ, ການຕິດຕາມ ກວດກາ, ການສະໜອງຂໍ້ມູນໃໝ່ ແລະ ການສະເໜີອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຍົກເລີກບັນດາກິດຈະກຳ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ມາດຕາ 36 ການພິຈາລະນາຕົກລົງ ແລະ ການສື່ສານກ່ຽວກັບຜົນການຕົກລົງ

ການພິຈາລະນາຕົກລົງ ແລະ ການສື່ສານກ່ຽວກັບຜົນການຕົກລົງ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມສ່ຽງແລ້ວ ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເປັນຜູ້ຕົກລົງຂັ້ນສຸດທ້າຍ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສິດຄຸ້ມຄອງຕາມການຮ້ອງຂໍ;

2. ການຕົກລົງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂໍ້ທີ 1 ເທິງນີ້ ໃຫ້ອີງໃສ່ພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

ກ) ຂໍ້ມູນທີ່ປະກອບໃຫ້ ຕາມແບບພິມຄຳຮ້ອງ;

ຂ) ບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ໂດຍຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ;

ຄ) ຄຳເຫັນທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ;

ງ) ຄຳເຫັນຈາກສັງຄົມ.

3. ໃນການພິຈາລະນາຕົກລົງນັ້ນ ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ໃນສິ່ງທີ່ຕິດພັນກັບພັນທະສາກົນຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ບັນຫາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ;

4. ການຂາດຂໍ້ມູນອັນແນ່ນອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ຄວາມຮູ້, ພູມປັນຍາ ກ່ຽວກັບການຈຳກັດຂອບເຂດຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການປະເມີນ ຂອງຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ;

5. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງພິຈາລະນາຕົກລົງເປັນຂັ້ນສຸດທ້າຍ ແລ້ວແຈ້ງຜົນການຕົກລົງ ໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງພາຍໃນກຳນົດເວລາໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮ້ອງຂໍນຳເຂົ້າສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ເປັນຕົ້ນໄປ. ສຳລັບເບົ້າໝາຍທີ່ນອກຈາກການນຳອອກສູ່ຕະຫຼາດນັ້ນ ໃຫ້ແຈ້ງພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສອງຮ້ອຍເຈັດສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ເປັນຕົ້ນໄປ;

6. ການຕົກລົງຂັ້ນສຸດທ້າຍຂອງຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກເນື້ອໃນ ຂອງເອກະສານປະກອບ ກ່ຽວກັບ:

ກ) ການຍັງຢືນສະຖານະພາບຂອງຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ສັງລວມເນື້ອໃນ ກ່ຽວກັບສະພາບຂອງການຮ້ອງຂໍ;

ຂ) ການອະທິບາຍຂະບວນການທີ່ດຳເນີນໃນການກວດກາຄຳຮ້ອງ;

ຄ) ຜົນສະຫຼຸບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ;

ງ) ແຈ້ງການກ່ຽວກັບກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ແລະ ການປະຕິເສດ;

ຈ) ການອະທິບາຍເຫດຜົນຂອງການຕົກລົງ ຫຼື ການປະຕິເສດ.

7. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ບໍ່ມີສິດປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍຂອງກິດຈະກຳການ ຄອບຄອງຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງ ເວັ້ນເສ້ຍແຕ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;

8. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຈົດທະບຽນ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ກິດຈະກຳທີ່ຄຸ້ມຄອງ ຕາມທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

9. ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາ ລະນາຄືນໃໝ່ ກ່ຽວກັບການປະຕິເສດ ບໍ່ໃຫ້ສິດໃນການຄອບຄອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນ ລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ໂຈະ ແລະ ຖອນສິດດັ່ງກ່າວ. ອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ ຄຳສະເໜີຕາມລະບຽບການ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 37 ການທົບທວນຄືນການຕົກລົງ

ໃນການທົບທວນຄືນການຕົກລົງ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ສາມາດ ປຶກສາຫາລືກັບຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການທຸກເວລາ ເມື່ອໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນໃໝ່ດ້ານວິທະຍາສາດ ໂດຍໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;

2. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງ ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ກ່ຽວກັບແຜນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ເຫດຜົນໃນການທົບທວນຄືນ;

3. ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ສາມາດສະເໜີ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໃຫ້ທົບທວນຄືນການຕົກລົງ ເມື່ອມີ:

- ກ) ການປ່ຽນແປງເງື່ອນໄຂທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທົບເກີດຂຶ້ນ;
- ຂ) ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມດ້ານວິທະຍາສາດ ຫຼື ເຕັກນິກ.

4. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງປຶກ ສາຫາລືກັບຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ຕາມສະພາບຂອງການປ່ຽນແປງທີ່ເປັນມູນເຫດ ຫຼື ເປັນປັດໄຈຫຼັກ ທີ່ສາມາດຍັ້ງຢືນ ແລະ ວັດແທກໄດ້ຕາມວິທີການທາງດ້ານວິທະຍາສາດ;

5. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງໄດ້ ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນພາຍໃນກຳນົດເວລາ ເກົ່າສິບວັນ ນັບ ແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 38 ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ການສະໜອງຂໍ້ມູນໃໝ່

ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ການສະໜອງຂໍ້ມູນໃໝ່ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

1. ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດ ຕ້ອງຕິດຕາມ ກວດກາກິດຈະກຳຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສິດ, ພັນທະ ແລະ ບັນດາເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

2. ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດ ທີ່ເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນໃໝ່ ດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ບໍ່ເຄີຍພົບຜ່ານມາ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ຕ້ອງລາຍງານ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;

3. ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດ ຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕາມການສະເໜີ.

ມາດຕາ 39 ການສະເໜີອອກຄຳສັ່ງ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ອອກຄຳສັ່ງຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ຍົກເລີກກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເມື່ອເຫັນວ່າມີສິ່ງທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະພາບ, ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;

2. ໃຫ້ປະຕິບັດມາດຕະການເພີ່ມເຕີມ ໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງກ່ຽວກັບກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ;

3. ໃຫ້ຍົກເລີກກິດຈະກຳໂດຍກົງ ໃນກໍລະນີທີ່ເຫັນວ່າ ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດມີຄວາມຜິດ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;

4. ໃຫ້ຍົກເລີກກິດຈະກຳ ເມື່ອບົດສະຫຼຸບລາຍງານບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຈິງ.

ພາກທີ IV

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນ

ມາດຕາ 40 ການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ

ການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນຂົງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ວຍການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 41 ຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແມ່ນ ນັກວິຊາການຜູ້ມີຄວາມຊຳນານງານຕາມຂະແໜງການ ຫຼື ຜູ້ມີວຸດທິການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາເອກ ທີ່ລົງເລິກວິຊາສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງຂໍ້ມູນພ້ອມດ້ວຍບົດຄົ້ນຄວ້າປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບສະພາບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ແລະ ສ່ວນປະກອບຕ່າງໆ;

2. ປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກ ຕາມວິທີການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 34 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
3. ຍັງຍືນມາດຕະການ ແລະ ວິທີການ ທີ່ເປັນທາງເລືອກໃໝ່, ປະສິດທິພາບ ແລະ ສະພາບຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ;
4. ໃຫ້ການປຶກສາກ່ຽວກັບ ວິທີການສົ່ງເສີມພັດທະນາ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ແຜນງານວິທະຍາສາດ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ;
5. ຮັບຕອບຄຳຖາມ ກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິທະຍາການ ຕ່າງໆ;
6. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 42 ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນ

ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ໃນວຽກງານຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບການຖ່າຍທອດ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຕ້ອງໃຫ້ຕິດພັນກັບການສຶກສາອົບຮົມ ເພື່ອສ້າງຈິດສຳນຶກ ໃນການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 43 ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ

ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ, ສັງຄົມ ແລະ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານອັນເປັນມູນເຊື້ອ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 44 ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສ້າງສູນປະສານງານຂໍ້ມູນຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ປະສົບການກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ.

ພາກທີ V ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 45 ຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປ

ຫ້າມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີ ພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
2. ສ້າງອຸປະສັກ, ຂັດຂວາງການລົງເສີມ ແລະ ການພັດທະນາວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
3. ນຳເຂົ້າເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ຫຼ້າຫຼັງ ແລະ ສິ້ນເປືອງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
4. ປອມແປງ, ທຳລາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ ເອກະສານປອມ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
5. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດ ລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 46 ຂໍ້ຫ້າມ ສຳລັບ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ

ຫ້າມ ພະນັກງານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ມີ ພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ອຳນາດ, ໜ້າທີ່, ຕຳແໜ່ງ, ຂົ່ມຂູ່ຜູ້ອື່ນ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ແລະ ພັກພວກຂອງຕົນ;
2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ, ຮັບເອົາ ສິນບົນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ;
3. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງຊາດ, ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ແລະ ຂອງຜູ້ດຳເນີນວຽກງານ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
4. ກົດໜ່ວງ ຖ່ວງດຶງ ແລະ ແກ່ຍາວເວລາໃນການພິຈາລະນາເອກະສານ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ;
5. ປອມແປງ, ທຳລາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ ເອກະສານປອມ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
6. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດ ລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 47 ຂໍ້ຫ້າມ ສຳລັບຜູ້ປະກອບການ

ຫ້າມ ຜູ້ປະກອບການວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ມີ ພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ປະກອບການວຽກງານ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ຂອງການອະນຸຍາດ;
2. ເອົາໃບອະນຸຍາດ ຂອງຕົນ ໄປຄຳປະກັນ ຫຼື ປະກອບເປັນຮຸ້ນ, ໃຫ້ຍື່ມ, ໃຫ້ເຊົາ, ໂອນ ຫຼື ຂາຍໃຫ້ຜູ້ອື່ນ;
3. ຊີ້ຈ້າງ, ໃຫ້ສິນບົນແກ່ພະນັກງານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ;

4. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ແອບອ້າງຊີ້ຂອງຜູ້ອື່ນ ເພື່ອນາບຊູ່ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ລັດ;

5. ປອມແປງ, ທຳລາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ ເອກະສານປອມ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;

6. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VI

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ມາດຕາ 48 ຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃຫ້ດຳເນີນຕາມຮູບການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປະນີປະນອມ;
2. ການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານ;
3. ການແກ້ໄຂໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ;
5. ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ.

ມາດຕາ 49 ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປະນີປະນອມ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຄູ່ກໍລະນີສາມາດ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍການປຶກສາຫາລື ແລະ ປະນີປະນອມກັນ ເພື່ອໃຫ້ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບ ຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 50 ການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ມີລັກສະນະທາງ ດ້ານບໍລິຫານ ຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ຄູ່ກໍລະນີມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການດັ່ງ ກ່າວ ເພື່ອແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 51 ການແກ້ໄຂ ໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະ ພາບ ຄູ່ກໍລະນີສາມາດສະເໜີຕໍ່ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອແກ້ໄຂຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 52 ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຄູ່ກໍລະນີສາມາດ ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 53 ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທີ່ມີລັກສະນະສາ ກົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ VII

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 54 ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
2. ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ.

ໃນກໍລະນີມີຄວາມຈຳເປັນ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຂຶ້ນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 55 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງ ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກ ໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເປັນອົງການບໍ່ ປະຈຳການ ແລະ ມີພາລະບົດບາດຮັບຜິດຊອບດ້ານວິຊາການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄວາມ ປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຈາກກະຊວງ ແລະ ອົງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 56 ໂຄງປະກອບຂອງ ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະ ພາບ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນປະທານ;
2. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຮອງປະທານ;
3. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຮອງປະທານ;

4. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເປັນກຳມະການ;
  5. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນກຳມະການ ທັງເປັນຫົວໜ້າຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ;
  6. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນກຳມະການ.
- ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ມີຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ເປັນກອງເລຂາ ຕັ້ງຢູ່ກະຊວງວິທະ ຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 57 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະ ພາບ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍບັນດາເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານ, ຄູ່ມື ແລະ ລະບຽບການຂອງກະຊວງ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ກະຊວງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການວິເຄາະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
2. ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແກ່ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຄວາມ ສ່ຽງ, ການໃຫ້ສິດຄອບຄອງ, ການນຳເຂົ້າ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ, ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ, ການປ່ອຍອອກສູ່ທຳມະຊາດ ແລະ ການນຳອອກສູ່ຕະຫຼາດ;
3. ສ້າງລະບຽບພາຍໃນ ແລະ ລະບຽບການທາງດ້ານເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບການວິເຄາະ ຄວາມສ່ຽງ;
4. ສ້າງຕັ້ງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ ໃນການ ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ;
5. ສົ່ງເສີມການສຶກສາອົບຮົມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງ ຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລວມທັງການຈັດພິມເຜີຍແຜ່ຄູ່ມື ແລະ ອຸປະກອນສິ່ງພິມອື່ນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
6. ສ້າງຕັ້ງກົນໄກບໍລິຫານ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເໝາະສົມ ໃນການໄດ້ຮັບສິດຄອບ ຄອງ, ການແຈກຢາຍ ແລະ ການເກັບຮັກສາບັນດາເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນໃນການເຊື່ອມຕໍ່ກັບຂະບວນ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ, ເອກະສານກຳກັບ ແລະ ສິ່ງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
7. ຄົ້ນຄວ້າຄຳຮ້ອງ ແລະ ສະເໜີການອະນຸມັດ ຫຼື ຍົກເລີກ ກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບສິດ ຄອບຄອງ, ການນຳເຂົ້າ, ການສົ່ງອອກ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ, ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ, ການ ປ່ອຍອອກສູ່ທຳມະຊາດ ແລະ ການນຳອອກສູ່ຕະຫຼາດ;
8. ສະຫຼຸບ ລາຍງານຜົນການປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ລັດຖະບານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
9. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 58 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ

ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ເປັນອົງການປະຈຳການ ຊຶ່ງມີພາລະບົດບາດ ເປັນເສນາທິການ ແລະ ທັງເປັນກອງເລຂາ ຂອງຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍ ປະທານຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ.

ມາດຕາ 59 ໂຄງປະກອບຂອງຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ

ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຫົວໜ້າ;
2. ຫົວໜ້າ ກົມ, ສະຖາບັນ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍ ເປັນຮອງຫົວໜ້າ;
3. ຫົວໜ້າກົມ, ສະຖາບັນ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນກຳມະການ;
4. ຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນກຳມະການ;
5. ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນກຳມະການ;
6. ນັກວິຊາການຈຳນວນໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ

ຄະນະປະສານງານດ້ານວິຊາການ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນ ແລະ ທົບທວນຄືນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ;
2. ສ້າງ ແລະ ທົບທວນຄືນມາດຕະການຂອງການຄຸ້ມຄອງຈັດການຄວາມສ່ຽງ;
3. ສ້າງກົນໄກໃນການລາຍງານ, ສະເໜີມາດຕະການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;
4. ໃຫ້ຄຳປຶກສາທາງດ້ານເຕັກນິກ ວິທະຍາການ ແລະ ກວດສອບຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ພິຈາລະນາ;
5. ສະຫຼຸບ ລາຍງານຜົນການປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
6. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 61 ອົງການຄຸ້ມຄອງ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບຢ່າງລວມ ສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ອົງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ;
2. ພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຂວງ ນະຄອນ;
3. ຫ້ອງການວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເມືອງ ເທດສະບານ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ປະຈຳບ້ານ ຂຶ້ນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 62 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງນະໂຍບາຍດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ, ບົດແນະນຳທາງດ້ານເຕັກນິກ, ແຜນການ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ;
2. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ພ້ອມທັງລາຍງານສະພາບດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ພາຍໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
3. ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ສຶກສາວິໄຈ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
4. ແນະນຳໃຫ້ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ກຽມບົດລາຍງານດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

5. ຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ, ລະບຽບກົດໝາຍ, ບົດແນະນຳທາງດ້ານເຕັກນິກ, ແຜນການ ແລະ ໂຄງການລະອຽດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

6. ອະນຸຍາດ ຫຼື ຖອນອະນຸຍາດ ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ດຳເນີນການບໍລິການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

7. ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ມີສິດດັດແກ້, ໂຈະ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຍົກເລີກ ກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນສະທ້ອນອັນບໍ່ດີ ຕໍ່ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະພາບທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

8. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄຳສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

9. ປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

10. ສ້າງ, ບຳລຸງຍົກລະດັບພະນັກງານວິຊາການ ພ້ອມທັງສຶກສາອົບຮົມ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;

11. ຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່, ສັງລວມ ແລະ ຕີລາຄາ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

12. ປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນໃນຂົງເຂດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

13. ສະຫຼຸບ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

14. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 63 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຂວງ, ນະຄອນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຂວງ, ນະຄອນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ;

2. ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໂດຍອີງໃສ່ແຜນການລວມຂອງກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ;

3. ສຶກສາ ວິໄຈ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວພັນກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ຕິດພັນກັບທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;

4. ຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ທີ່ພົວພັນກັບຂະແໜງການທ້ອງຖິ່ນ ຂອງຕົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

5. ຮັບ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ ຄຳສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບຂະແໜງການທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ແລະ ນຳສະເໜີໃຫ້ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ;

6. ລາຍງານ, ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລື ແລະ ແລກປ່ຽນປະສົບການດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກັບ ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພາຍໃນຂະແໜງການທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

7. ສ້າງ, ບຳລຸງຢືນຢັນລະດັບພະນັກງານວິຊາການ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ສຶກສາອົບຮົມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ;

8. ເກັບກຳ ສັງລວມ, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;

9. ປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ຕາມການມອບໝາຍ;

10. ສະໜູນ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ໃຫ້ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

11. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 64 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງທ້ອງຖານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເມືອງ, ເທດສະບານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ທ້ອງຖານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເມືອງ, ເທດສະບານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ, ລະບຽບການຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ພາຍໃນ ເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຂອງຕົນ ໂດຍອີງໃສ່ແຜນການ ແລະ ລະບຽບການຂອງພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຂວງ, ນະຄອນທີ່ ຕົນຂຶ້ນກັບ;
2. ສຶກສາ ວິໄຈ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
3. ຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
4. ຮັບ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ ຄຳສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ແລະ ນຳສະເໜີ ໃຫ້ພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ;
5. ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລື ແລະ ແລກປ່ຽນປະສົບການທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກັບໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ແຂວງ, ນະຄອນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫ້ອງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
6. ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ຄວາມຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ;
7. ເກັບກຳ ສັງລວມ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
8. ສະຫຼຸບ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
9. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ ຂອງຂັ້ນເທິງ.

ມາດຕາ 65 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການອື່ນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຂະແໜງການອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງການ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບ ຂະແໜງການວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ໝວດທີ 2

ການກວດກາວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ

ມາດຕາ 66 ອົງການກວດກາ

ອົງການກວດກາ ວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນ ອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 61 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້;
2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງມີ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ ແລະ ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ສີ່ມວນຊົນ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 67 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແມ່ນ ການກວດກາທຸກການເຄື່ອນໄຫວ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການບໍລິການ ແລະ ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແນໃສ່ປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດມີຜົນກະທົບ ອັນບໍ່ດີຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 68 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ມີ ສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ຊຶ່ງແມ່ນການກວດກາ ທີ່ດຳເນີນໄປຕາມແຜນການຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ຊຶ່ງແມ່ນການກວດກາອອກແຜນການເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຊຶ່ງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ຊຶ່ງແມ່ນການກວດກາໂດຍຮີບດ່ວນ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາ ຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ໃນການດຳເນີນການກວດກາວຽກງານຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ພາກທີ IX

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 69 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 70 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ລະບຽບການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ຕັກເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ເບົາ ຫຼື ໜັກ.

ມາດຕາ 71 ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດ ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫຼື ລະບຽບການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບໃນສະຖານເບົາ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ກ່າວເຕືອນ.

ມາດຕາ 72 ມາດຕະການທາງວິໄນ

ພະນັກງານ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ, ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ຫຼວງຫຼາຍ, ບໍ່ຈົງໃຈລາຍງານ ຈະຖືກລົງວິໄນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີດັ່ງນີ້:

1. ກ່າວເຕືອນຄວາມຜິດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບລັດຖະກອນ ພ້ອມທັງບັນທຶກໄວ້ໃນສຳນວນເອກະສານຊີວະປະຫວັດ ຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ໂຈະການເລື່ອນຊັ້ນ, ຂັ້ນເງິນເດືອນ, ການຍ້ອງຍໍ;
3. ປົດຕຳແໜ່ງ ຫຼື ຍົກຍ້າຍໄປຮັບໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ມີຕຳແໜ່ງຕ່ຳກວ່າເກົ່າ;
4. ໃຫ້ອອກຈາກລັດຖະການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍໃດໆ.

ຜູ້ຖືກລົງວິໄນ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິນທີ່ຕົນໄດ້ມາໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ຄືນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 73 ມາດຕະການປັບໃໝ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຈະຖືກປັບໃໝ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກຕັກເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົບ ແຕ່ບໍ່ເຂັດຫຼາຍ;
  2. ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີ ຫຼື ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍຕໍ່ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ;
  3. ເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ເສື່ອມໂຊມລົງເກີນມາດຕະຖານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້;
  4. ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ, ບໍລິການ ແລະ ນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
  5. ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການກຳນົດໃນບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະດ້ານພັນທຸກຳ;
  6. ປະຕິເສດ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ແກ່ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ.
- ສຳລັບອັດຕາການປັບໃໝ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 74 ມາດຕະການທາງແພ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ແກ່ຊັບສິນຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 75 ມາດຕະການທາງອາຍາ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕາມກົດໝາຍອາຍາຕາມແຕ່ກໍລະນີ ເບົາ ຫຼື ໜັກ.

ມາດຕາ 76 ມາດຕະການໂທດເພີ່ມ

ນອກຈາກໂທດຕົ້ນຕໍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 75 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຜູ້ກະທຳຜິດຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການໂທດເພີ່ມອີກ ເຊັ່ນ ໂຈະ, ຖອນໃບອະນຸຍາດ ຫຼື ຍຸບເລີກກິດຈະການ ແລະ ຮິບພາຫະນະອຸປະກອນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະທຳຜິດນັ້ນ.

ພາກທີ X ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 77 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 78 ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ
ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ແລະ ພາຍຫຼັງ ລົງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງ
ລັດຖະການ ສິບຫ້າວັນ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ